

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

POWIATU KOZMIŃSKIEGO

Przedpłata:
na miesiąc listopad 1,00 zł.

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:
miejscowe mm. 1-linowy 5 groszy
pozamiejscowe „ „ 6 „

Dział urzędowy

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Nr. Min. 1277/26

Przyjmowanie ludności w urzędach
Warszawa, dnia 18 października 1926 r.

Nr. 410. Okólnik nr. 119.

Do Panów Starostów.

1. Brak jednolitości w dopuszczaniu ludności do urzędów.

Stwierdziłem, że przyjmowanie ludności przez Panów Starostów dokonywa się niejednakowo na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Stwierdziłem, że ludność włościańska niejednokrotnie po kilka dni oczekuje, ażeby uzyskać możliwość załatwienia sprawy w urzędzie Starostwa.

Stwierdziłem, niejednakowe traktowanie ludności w zależności od jej pochodzenia, wyznania i stanowiska w społeczeństwie.

Stan ten musi ustać natychmiast.

2. Cel zarządzenia.

Celem jednakowego, sprawiedliwego i szybkiego traktowania ludności we wszystkich Starostwach na całym obszarze Rzeczypospolitej rozkazuję i zarządzam, co następuje:

3. Szczegółowe określenie sposobu przyjęcia ludności w Starostwie.

W każdym Starostwie w pobliżu wejścia należy urządzić możliwie duży pokój z ławami do siedzenia. Pokój oznaczyć napisem: „Pokój przyjęć”. Do tego pokoju począwszy od godziny 9-tej rano, ma wstęp każdy obywatel Rzeczypospolitej, chcący osobiście przedstawić jakąkolwiek sprawę Staroście. Wózny, któryby się ośmielił nie wpuścić kogokolwiek lub nie wskazać drogi do pokoju przyjęć ma być natychmiast wydalony ze służby.

O godzinie 9,30 rano Naczelnik Kancelarii Starostwa przychodzi ze specjalną książką do pokoju przyjęć i notuje imię i nazwisko, adres i sprawę interesanta. O godzinie 10-tej przychodzi do pokoju Starosta lub w wypadkach jego służbowej nieobecności w biurze zastępca Starosty.

W chwili wejścia Starosty do pokoju przyjęć wstają wszystkie znajdujące się w pokoju osoby.

W tejsze chwili nad wejściem do gmachu Starostwa wywieszona zostaje flaga państwowa, celem:

- a) podkreślenie szczególnej łączności Starosty z ludnością w czasie dokonywania przez niego przyjęć publicznych;
- b) oznajmienia o odbywającym się w tym czasie przyjęciu wszystkich obywateli.

Na zaproszenie Starosty obecni siadają. Starosta obchodzi kolejno zgromadzonych, słuchając ich żądań. Równocześnie Naczelnik Kancelarii notuje w książce przyjęć decyzje Starosty.

Każdy obywatel wstaje w chwili załatwiania swej sprawy przed Starostą.

Załatwianie spraw trwa od 10—12 godziny.

Pojedyncze przyjmowanie interesantów w gabinecie Starosty jest dozwolone tylko w wypadkach wyjątkowej wagi i w żadnym razie nie może się odbywać w czasie od godziny 10—12.

4. Ważność zarządzenia.

Niniejsze zarządzenie uważam za podstawę ujednostajnienia zewnętrznego trybu przyjmowania ludności.

Na ścisłe wykonanie tego zarządzenia, bez względu na dzielnice i istniejące przyzwyczajenia, kładę jaknajsilniejszy nacisk.

Nasuujące się trudności należy przewyciężyć. Nie będę przyjmował żadnych wyjaśnień, co do niemożności wykonania.

Jeszcze raz podkreślam konieczność bezwzględnie sprawiedliwego i jednakowego traktowania wszystkich obywateli Rzeczypospolitej bez jakichkolwiek wyjątków.

Wytyczną tego zarządzenia wpoi Pan Starosta wszystkim podwładnym sobie urzędnikom i funkcjonariuszom.

Załatwianie interesantów w sposób bezpośredni, szybki, życzliwy i sprawiedliwy, a więc zgodny z niniejszym zarządzeniem, będzie dla mnie przebieżem wartości pracy Pana Starosty.

5. Dopilnowanie wykonania.

Obowiązek dopilnowania wykonania tego zarządzenia należy do mnie i PP. Wojewodów. W czasie moich inspekcji będę osobiście sprawdzał wykonanie.

6. Podanie zarządzenia do wiadomości ogólnej.

Kopję niniejszego zarządzenia polecam wywiesić w miejscu widocznym w budynku Starostwa, urzędach gminnych i posterunkach policji państwowej.

7. Zażalenia przeciw niewykonaniu zarządzenia.

Upoważniam każdego obywatela Rzeczypospolitej, który w ciągu 3 dni nie będzie przyjęty przez Starostę, do wniesienia wprost na moje ręce zażalenia, czy to w drodze listownej, czy telegraficznej.

Minister: Sławoj Składkowski.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości z tem, że interesenci chcący osobiście swoje sprawy przedstawić mogą się w myśl powyższego rozporządzenia zgłaszać od 8 b. m.

Kozmin, dnia 2 listopada 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 7493/26 2. H. —

Nr. 411. Dotyczy przeglądu ogierów powyżej lat 2 przez Wojewódzką Komisję Kwalifikacyjną.

Rozporządzeniem p. Wojewody z dnia 26 października 1926 r. l. dz. 33017/26 — I. pod. II. został zarządzone przegląd ogierów znajdujących się w powiecie koźmińskim, na wtorek, dnia 23 listopada 1926 r. o godzinie 12-tej w południe w Koźminie (Nowy Rynek).

Do powyższego należy doprowadzić tylko te ogiery, których właściciele otrzymają osobne pisemne wezwania z tutejszego Urzędu (Starostwa).

W terminie tem winni udział wziąć pp. Burmistrzowie i Komisarze obwodowi, a to w celu dopilnowania ścisłego wykonania niniejszego zarządzenia.

P.P. Burmistrzów, Przełożonych gmin i obszarów dworskich wzywam do ogłoszenia powyższego w zwykłe praktykowany sposób.

Koźmin, dnia 4 listopada 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 7550/26 — 4. II. —

Nr. 412. Zatwierdzenie wyborów zarządów gminnych.

Następujący zarząd gminny wybrany na okres trzyletni to jest do dnia 31 marca 1929 niniejszem zatwierdzam.

Gmina Rojew: sołtys Kazimierz Jankowiak, I. ławnik Michał Robakowski, II. ławnik Stanisław Szymczak, zastępca ławnika Jan Zięba.

Koźmin, dnia 2 listopada 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 1893/26 W. P. II. —

Nr. 413. Do Francji.

Rekrutacja górników i robotników do kopalni węgla i rudy żelaznej oraz do fabryki do Francji odbędzie się w Ostrowie

w biurze Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy ulica Przy kolei 6, dnia 16 listopada 1926 r. o godz. 8-mej rano przez lekarza Misji Francuskiej.

Górnicy—rębacze mogą wyjechać zaraz z rodziną.

Kandydaci mający zamiar do Francji za pracą wyjechać powinni postarać się o następujące dokumenty:

- 1) wykaz osobisty z fotografią (z oznaczeniem przynależności państwowej),
- 2) poświadczenie sołtysa wzgl. magistratu, że nie zachodzą przeszkody ze strony władz do wyjazdu zagranicę,
- 3) roczniki 1900—1906 pozwolenie władz wojskowych na wyjazd zagranicę.

Wszelkich dalszych informacji udziela się w dniu rekrutacji.

Przed dniem rekrutacji do Państw. Urzędu Pośr. Pracy zgłaszać się nie potrzeba. Wszelkie formalności paszportowe i t. d. załatwia się w dniu rekrutacji to jest 16 listopada b. r.

Centralny Komitet Kopalń Francuskich.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.
Koźmin, dnia 4 listopada 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 7546/26 — 4. II. —

Nr. 414. Zestawienie wydanych kart łowieckich w miesiącu październiku 1926 r.

1. Franciszek Włosek, gospodarz, Wałków.
2. Jan Zbeczko, urzędnik gospod., Kromolice,
3. Wincenty Fitzke, gospodarz, Borek.
4. Stefan Krajewski, str. majster wojsk., Jarocin.
5. Wincenty Głuch, kupiec, Koźmin.
6. Piotr Dudek, kupiec, Koźmin.
7. Stanisław Szymczak, gospodarz, Rojew.
8. Józef Nagler, rolnik, Gościejew.
9. Artur Ast, rolnik, Zalesie Wielkie.
10. Antoni Wolniak, rolnik, Kaniew.
11. Józef Chelkowski, ziemianin, Starygród.
12. Stefan Mielczarkiewicz, gorzelnik, Karolew.
13. Jerzy Elzner, rolnik, Sapieżyn.
14. Antoni Biesiada, rolnik, Borzęcice.
15. Eryk Frank, ziemianin, Psiepole.
16. Włodzimierz Karłowski, agronom, Bielawy Pogorzelskie.
17. Edmund Sierszulski, rolnik, Pogorzelska.
18. Jan Nowaszkiewicz, nauczyciel semin., Koźmin.
19. Edmund Sobański, właściciel młyna, Borek.
20. Stanisław Hamuliński, porucznik, Mokronos.
21. Józef Piotrowski, rolnik, Koźmin.
22. Stanisław Przyłuski, student, Łagiewniki.
23. Jan Bartkowiak, handlarz, Borek.
24. Hermann Frevert, gospodarz, Głuchówek.
25. Franciszek Mocydlarz, przeds. budowl. Koźmin.
26. Ignacy Błażejczyk, mistrz kowalski, Koźmin.
27. Franciszek Stańczak, gospodarz, Kaniew.

Koźmin, dnia 2 listopada 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 7522/26 II. —

Obwieszczenie innych władz.

Nr. 415. Ażeby młodzieży uprzytomnić doniosłość szanowania książki, zarządziło Ministerstwo W. R. i O. P. aby wszystkie szkoły urządziły dnia 6 listopada „święto książki polskiej“, w którym to dniu nauczycielki i nauczyciele wygłoszą na jednej z lekcji odpowiednio opracowane odczyty o znaczeniu druku, dziejach książki, pielęgnowaniu książki, tworzeniu bibliotek, higienie czytania i t. p.

Koźmin, dnia 3 października 1926 r.

Stróżewski, inspektor szkolny.

Dział ogłoszeniowy.

Dzień Oszczędności 31 października.

Międzynarodowy Kongres Oszczędnościowy odbyty w r. 1924 w Medjolanie, ustalił dzień 31 październiką, jako dzień corocznie poświęcony na całym świecie krzewieniu oszczędności.

Obywatele!

Bez oszczędności nie stworzymy potęgi gospodarczej Ojczyzny i dobrobytu jej obywateli.

Pamiętajmy, że z drobnych groszy, odkładanych przez ogół, gromadzi się kapitał narodowy, który ożywia rolnictwo, przemysł i handel, a jednocześnie tworzy warsztaty godziwej pracy i zarobku.

Pamiętajmy, że każdy grosz oszczędzony dziś, może nas w przyszłości poratować w ciężkiej potrzebie.

Pamiętajmy, że oszczędzać może i winien każdy, odkładając systematycznie co pewien czas choćby tylko grosze.

Pamiętajmy, że inne narody dla tego są od nas zamożniejsze, ponieważ lepiej od nas pracują i więcej oszczędzają.

Bezpieczeństwo zaś i stałość oszczędności, zależą od nas samych, możemy bowiem stworzyć odpowiednie ku temu warunki.

Oszczędzajmy przeto i uczmy oszczędzać. Uczmy oszczędzać przede wszystkim dzieci, by za młodu wyrobiły w sobie poszanowanie grosza.

Pieniądz złożony w instytucji oszczędnościowej pomnaża się, a z czasem urastają z drobnych groszy wielkie kapitały.

Francja wygrała wojnę dzięki oszczędnościom złożonym przez naród.

Niemcy po wojnie zdołali już zgromadzić w swoich kasach oszczędności 2 miliardy 400 milionów marek.

Od oszczędzania zależy potęga naszej Ojczyzny i dobrobytu nas samych.

Warszawa, dnia 31 października 1926 r.

Komitet Dnia Oszczędności.

Koźmin, dnia 30 października 1926 r.

Komitet na powiat Koźmin

Niemojowski, Starosta,

Stróżewski, Zdaniewicz, Wieczerski,

Paryzek Szatkowski, Gałazka.

2000 błędów językowych.

Od kilku dni ciekawy podręcznik językoznawczy zajął widoczne miejsce na półkach księgarstwa całego kraju

Jest nim nowa książka Jana Tadeusza Wróblewskiego, znanego powieściopisarza, p. t. „2000 BŁĘDÓW JĘZYKOWYCH“.

Książka ta może przynieść nieocenione korzyści naszemu społeczeństwu, gdyż chodzi tu o wyplenienie „2000 błędów językowych, barbarizmów, dziwolągów i nowotworów ze wszystkich dzielnic Polski“, sumiennie zebranych przez autora i uwypuklających brzydotę obcojęzycznych naleciałości, zachwaszczających naszą cudną mowę ojczystą zarówno w mowie potocznej, jak i w korespondencji urzędowej.

Autor, odznaczający się w swych powieściach jasnością stylu i poprawnością języka, biada w przedmowie nad istniejącymi rozbieżnościami w sądach o pisowni tych lub innych wyrazów polskich, z głębokim uznaniem mówi o niepożytych zasługach rodzimych językoznawców — uczonych, prostujących tu i ówdzie błędy mowy i pisowni, lecz słusznie też wskazuje na najwyższą wyrocznię, jaką w tej sprawie dla nas wszystkich winna być Polska Akademia Umiejętności.

Nie masz zawodu, nie masz człowieka, posługującego się piórem polskim, któryby czasami nie ujrzał siebie w tej książce, jak krzywem zwierciadle, i dlatego znajdzie się ona niewątpliwie w ręku każdego obywatela polskiego, bez różnicy płci i wieku. Sądzić też należy, iż Ministerjum Wyznań Religijnych i Oświaty Publicznej zwróci uwagę na tę wielce pożyteczną pracę, ujętą w ramy dostępnego, pouczającego i tak ciekawego dla wszystkich podręcznika.

W reszcie rękojmią powodzenia i szerokiego rozpowszechnienia omawianej książki jest skromność i rzetelność autora, które nakazały mu ogłosić w tejże książce zawody językoznawcze (konkurs) mające na względzie poważniejsze nagrody pieniężne i inne dla tych osób, które zechcą bliżej zainteresować się ideją czystości języka i wzbogacić mowę ojczystą spolszczeniem szeregu obcych wyrazów, rozpanoszonych u nas, oraz — dla tych, którzy odnajdą i sprostują błędy językowe, ukryte w podręczniku, lub przeoczone i niewskazane w nim, lecz istniejące w mowie i pisowni polskiej.

100 złotych nagrody

za

przechwycenie klusownika

wypłaca

**Związek Polskich Myśliwych
w Koźminie.**

Uprasza się Policję Państwową, straż leśną i polną oraz stróży nocnych do współdziałania w tępieniu klusownictwa

Nagrody wypłacone będą za schwycenie klusowników na gorącym uczynku z fuzją lub ze siłkami.

Raporty prosimy skierować na ręce Przewodniczącego Z. P. M.

p. Dr. Janusza Chosłowskiego
w Czarnym Sadzie.

Związek Polskich Myśliwych

na powiat koźmiński.

Książkiszkolne

zeszyty, piórka, atrament,
tablice, rysiki, gąbki i t. d.

poleca

J. Kraszewska, Koźmin, Księgarnia Gędownika

Wszelkie druki

wykonuje jaknajszybciej
po cenach umiarkowanych

ZAKŁAD GRAFICZNY

właśc. Leon Goldbek.

100 złotych

dodatkowej premii za przechwycenie klusownika na terenie mego polowania w majątności i gminie Kromolicach

wypłacę oprócz nagrody, wypłacanej przez Związek Polskich Myśliwych w Koźminie

Nikodem Gidaszewski
dzierżawca majątności Kromolice.

Formularze
do
wykazu młodocianych

poleca w każdej ilości

Zakład Graficzny, Koźmin

właśc. Leon Goldbek

Reklamacje podatkowe
załatwia
starannie i sumiennie

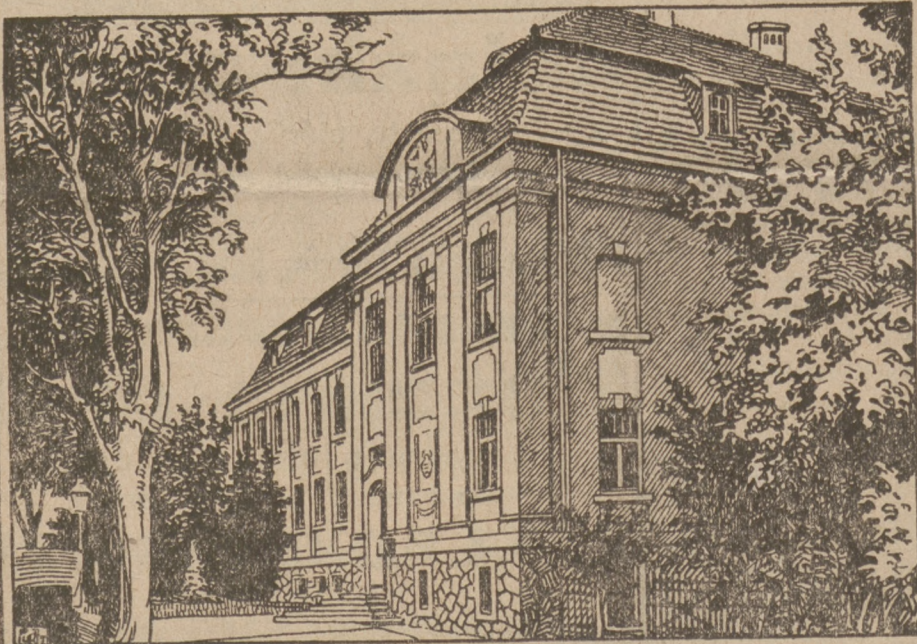
W. SCHWINTOWSKI, obrońca prywatny
Koźmin (Wlkp.) ul. Murna 24

Telef. 83 Skrzynka pocztowa 16 Telef. 83
Konto czekowe P. K. O. Poznań 202.744 — Berlin 79.839.

Zapisujcie
Orędownik Urzędowy.

POWIATOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI
W KOZMINIE

INSTYTUCJA BANKOWA PRAWA PUBLICZNEGO
O PUPILARNEJ PEWNOŚCI

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe
za wysokim oprocentowaniem

Otwiera rachunki czekowe

Udziela pożyczki wekslowe, hipoteczne
i pożyczki pod zastaw papierów wartościowych

Załatwia wszelkie sprawy wchodzące
w zakres bankowości w kraju i zagranicą

Za całość i bezpieczeństwo wkładów
reeczy powiat koźmiński swoim majątkiem

Przyjmujemy od zaraz
uczni biurowego

Pożądane wykształcenie
kilku klas gimnazjalnych.

MAGISTRAT.

A. Zdaniewicz.

Licytacja.

W poniedziałek, dnia
8-go listopada b. r. o go-
dzinie 3-ciej po południu
sprzedawać będę w moim biurze
najwięcej dającemu za gotówkę:
1 kasetkę do pieniędzy,
1 aparat Greif, 3 kasetki
do korespondencji, tekę
skórzaną, walizkę, 3 firany
z ramami, szylc firmowy,
koszyk do papieru, chodnik,
3 krzeselka, 1 wieszak
do garderoby.

GLEMA,

komornik sądowy w Koźminie.

Licytacja przymusowa.

Dnia 8 listopada b. r.
o godzinie 11-tej przed
połud. będą sprzedawane
tylko za gotówkę najwięcej
dającemu następn. przedmioty
1. ulica Borecka nr. 6 jedna
maszyna siodlarska mar-
ki Singera i szyfonierka
2. ulica Stawowa nr. 14
o godzinie 11½ maszyna
damska do szycia i lustro.

Stańczak

komornik miejski.

Introligatornia

poleca się
do wykonywania wszel-
kich prac w zakres introlli-
gatorstwa wchodzących

Zakład Graficzny

właśc. Leon Goldbek